

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Radovics Csilla ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő utca 12.) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Farkas és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Farkas Sándor ügyvéd 8380 Hévíz, Helikon utca 6.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő utca 51.) által képviselt **Alperesi beavatkozó** (címe) beavatkozott - a Somogy Megyei Bíróság 2008. április 28. napján kelt 23.P.21.573/2007/14. számú ítélete ellen a beavatkozó által 15., a felperes által 16. sorszámon előterjesztett és 18. sorszámon indokolt és az alperes által 17. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az alperes marasztalását összesen 5.331.000 (ötmillió-háromszázharmincegyezer) forintra és annak az elsőfokú ítélet szerinti mértékű kamataira felemeli azzal, hogy a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja 5.000.000 (ötmillió) forint tekintetében 2003. november 17., 331.000 (háromszázharmincegyezer) forint tekintetében pedig 2004. december 1. napja.

Az alperes által fizetendő állam által előlegezett költség összegét 19.130 (tizenkilencezer-egyszázharminc) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint, a beavatkozónak pedig 50.000 (ötvenezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült, ÁFÁ-t is magában foglaló perköltséget.

Az ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek és a beavatkozónak 170.000-170.000 (egyszázhetvenezer-egyszázhetvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült - ÁFÁ-t is magában foglaló - perköltséget.

Kötelezi a beavatkozót, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 199.900 (egyszázkilencvenkilencezer-kilencszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2003. november 17. napján közlekedési balesetben többszörösen sérült, egyebek mellett a bal csípőízület területén ízvápa törést szenvedett. A balesetet követően a felperest az alperesi kórházba szállították, ahol 2003. november 19. napján a jobb csípőjét röntgenezték meg, negatív eredménnyel, majd november 29. napján medenceröntgent és kétirányú bal csípőröntgen felvételt készítettek. A lelet szerint a bal acetabulum cranio-laperalis kontúrából 2 cm hosszú, 1 cm széles darab kistörés oldaleltolódással eltört. A felperest jobb alsó végtagján járógipsszel, bal alsó végtagján pedig járósarok nélküli körkörös gipsszel 2003. december 9-én hazabocsátották, járókeret használatával a járásgyakorlást javasolták. 2003. december 22-én bal csípőjét ismételten megröntgenezték. Változatlan helyzetet állapítottak meg nála. 2004. január 9-én kétirányú bal csípőízületi röntgenfelvételt készítettek, amelyen közepes mértékű meszes callus képződést írtak le. A felperest fekvőbetegként a K-i Rehabilitációs Osztályon kezelték 2004. január 28-ától, ahol újabb röntgenfelvétel és a 2004. február 3. napján történt CT vizsgálat alapján megállapították, hogy a combfej centrális része elhalt. Ezt követően utalták a P-i Traumatológiai Klinikára csípőprotézis behelyezése érdekében. 2004. május 6-án ültették be a felperes részére a teljes csípőízületi protézist, amelyet azonban a műtési területen észlelt váladékozás miatt 2004. június 21. napján eltávolítottak és 2004. augusztus 26. napján került sor az új protézis beültetésére. A felperesnél jelenleg a bal alsó végtag megrövidülése mellett a csípőmozgásai beszűkültek, fájdalmasak, az izomzat sorvad, a felperesnél a baleseti sérülések következtében fennmaradó egészségkárosodás 67 %-os munkaképesség-csökkenést eredményezett, ezen belül a csípőízületi károsodásra 40 %-os munkaképesség-csökkenés vezethető vissza.

A felperes szobafestő-mázoló szakképesítésű, jelenleg rokkantsági nyugdíjas. A károsodás a felperest 47 éves korában érte, eredeti foglalkozását a károsodás következtében nem tudja folytatni, a károkozás következményei a felperest a mindennapi életében akadályozzák, a bal alsó végtag megrövidülése esztétikai hátrányt is jelent, amely a felperes életét, emberi kapcsolatait hátrányosan befolyásolja.

A felperes módosított keresetében 25.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és több tételből állóan, összesen 1.394.000 forint vagyoni kártérítés, valamint havi 100.000 forint jövedelempótló járadék és annak a baleset időpontjától számított késedelmi kamatai és perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a kereset 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, 331.000 forint vagyoni kártérítést és annak a baleset napjától járó késedelmi kamatait meghaladó részét elutasította. Kötelezte az alperest 40.500 forint állam által előlegezett költség viselésére. A Pp.81.§-ának (2) bekezdésére figyelemmel, a felek pernyertességét 50-50 %-ban állapította meg, a perköltség viselésről ennek az aránynak a figyelembe vételével rendelkezett.

A perben beszerzett igazságügyi orvos szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy a felperes csípősérülésének felismerése az alperesi kórházban nem volt teljeskörű, a helyes diagnózis felállításához nem végeztek el minden szükséges vizsgálatot, tekintve, hogy az elvégzett vizsgálatok alapján egyértelműen fel kellett volna merülni az ún. félficamos törés lehetőségének, ennek tudatában pedig CT felvételt kellett volna készíteni már a 2003. november 29-i medenceröntgen felvétel alapján. Az elmaradt vizsgálatok elvégzése esetén esély lett volna arra - a félficam helyretétele és az ízületek tehermentesítése esetén -, hogy az ízületi keringés helyreáll és a combfej elhalás, valamint ennek következtében a csípőprotézis beültetésének szükségessé válása nem következik be. E megállapításra tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította az alperes kártérítési felelősségét a csípősérülésre visszavezethető 40 % körüli munkaképesség-csökkenés tekintetében. A felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására 3.000.000 forintot tartott alkalmasnak, a több tételben előterjesztett vagyoni kártérítést 331.000 forint tekintetében találta megalapozottnak.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása iránt a felperes, az alperes és a beavatkozó is fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés címén előterjesztett kereset tekintetében a marasztalási összeg 25.000.000 forintra történő felemelését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor értékelendő körülményeket nem vette kellő súllyal figyelembe, így az elsőfokú bíróság által megállapított 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés a felperest ért nem vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez nem elégséges.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és a felperes keresetének teljeskörű elutasítására irányult, hivatkozva arra, hogy a végtag terhelése körében az alperes nem követett el szakmai szabályszegést, illetőleg arra, hogy a perben beszerzett igazságügyi orvos szakértői vélemény alapján a CT vizsgálat elmaradása és a később bekövetkezett combfej elhalás közötti okozati összefüggés egyértelműen nem állapítható meg, a CT vizsgálat elvégzése esetén is csak némi esély lett volna arra, hogy a combfej elhalás nem következik be.

Külön is támadta az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés összegszerűségét, azt eltúlzottnak tartva. Sérelmezte, hogy a vagyoni kártérítés összegeinek megállapítása során az elsőfokú bíróság ítéleti döntését olyan

szakértői véleményre alapította, amelyet az eljárási szabályok alapján már nem vehetett volna figyelembe.

Támadta a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést is, és 1.214.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére kérte kötelezni a felperest a nyilvánvalóan eltúlzott kereseti kérelemhez, illetőleg a 12 %-os pernyertességhez igazodóan.

A beavatkozó az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elméletileg feltételezett szubjektív szakmai szabályszegés és a később bekövetkezett combfej elhalás között az okozati összefüggés nem állapítható meg. Hivatkozott arra is, hogy a felperes balesetből eredő munkaképesség-csökkenése 67 %-os, ezen belül a csípőizület károsodásával összefüggő 40 % körüli, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság erre a szakértői megállapításra nem volt figyelemmel. A 2003-as ár- és értékviszonyok mellett a megítélt nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak tartotta. A beavatkozó is sérelmezte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felperes 50 %-ban pernyertes lett, ezért álláspontja szerint a Pp.81.§-ának (2) bekezdését sem lehet alkalmazni.

A felperesi fellebbezés részben, az alperes és a beavatkozó fellebbezése pedig csak a perköltségre vonatkozó rendelkezést támadó részében alapos.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyes, az megfelel az okszerűen értékelt, a felek előadásával egybevetett bizonyítékoknak. Helytállóan vonta le az elsőfokú bíróság az így megállapított tényállásból azt a következtetést, hogy az alperes kártérítési felelőssége a felperes nem megfelelő gyógykezelésével okozott kárért fennáll. Helyesen utalt arra, hogy az alperes kártérítési felelősségét a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése alapján kell vizsgálni, figyelemmel az 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77.§-ának (3) bekezdésében foglaltakra. A Ptk.339.§-ának (1) bekezdéséből következően a felperest a jogalap körében annak bizonyítása terhelte, hogy neki az alperes vagyoni és nem vagyoni kárt okozott azzal, hogy gyógykezelését nem megfelelően végezte el és ebből eredően a testi épsége, az egészsége pénzbeli kárpótlásra okot adó mértékben sérült és költségei is felmerültek. Az alperesnek a felelősség alóli mentesülése érdekében azt kellett a perben bizonyítania, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az Eütv.77.§-ának az alperes egészségügyi szolgáltatása idején hatályos (3) bekezdése szerint minden beteget - az ellátás igénybevételeének jogcímére tekintet nélkül - az ellátásban résztvevőktől elvárható legnagyobb gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni.

A felperes eleget tett a bizonyítási kötelezettségének annak bizonyításával, hogy az alperesnél történt gyógykezelése idején, illetve azt közvetlenül követően a bal combfeje elhalt, aminek következtében más gyógyintézményben elvégzett műtétekkel csípőprotézist kellett beültetni, amely miatt nála kb. 40 %-os

munkaképesség-csökkenés és mozgáskorlátozottság maradt vissza és legalább 331.000 forint összegű költsége is felmerült. Ezzel szemben az alperes nem bizonyította sikerrel azt, hogy az eljárása megfelelt az Eütv.77.§-a (3) bekezdése szerinti gondossági mércének. A kimentés sikeréhez ugyanis azt kellett volna bizonyítania, hogy a bal csípőízület ízvápa félficamos törése miatt a combfej elhalása biztosan bekövetkezett volna és a protézis beültetése az emiatti munkaképesség-csökkenés és mozgáskorlátozottság kialakulása elkerülhetetlen lett volna akkor is, ha a felismeréshez szükséges vizsgálatot az alperesnél elvégzik és az ennek megfelelő terápiát (konzervatív gyógykezelést vagy műtétet) alkalmazzák.

A rendelkezésre álló orvosi szakértői vélemények azonban egybehangzanak abban, hogy a baleseti sérülés jellegét az alperes orvosai részben a szükséges vizsgálatok elmulasztása, részben a meglévő leletek téves értékelése miatt nem ismerték fel, a felperes ellátása a tényleges sérülés konzervatív kezelésének sem felelt meg, mert húzatással a ficamot nem szüntették meg, illetőleg a helyreállító műtétet sem végezték el. Mivel mindegyik orvos szakértői vélemény szerint az orvosi mulasztások hiányában lett volna esély arra, hogy a combfej elhalása nem következik be és a protézis beültetés és a maradandó egészségkárosodás túlnyomó részének bekövetkezése is esetleg elmaradhatott volna, az alperes kimentését sikeresnek minősíteni nem lehet, a kártérítő felelőssége ezért fennáll.

Az elsőfokú bíróság által számba vett nem vagyoni hátrányokhoz viszonyítva az elsőfokú bíróság által megállapított 3.000.000 forintot a másodfokú bíróság nem találta elégségesnek a felperest ért nem vagyoni kár kiküszöbölésére, illetve megfelelő csökkentésére, ezért azt 5.000.000 forintra felemelte.

A kárként megítélt költségeket az alperes arra hivatkozással vitatta, hogy azok bizonyítására készült - tartalmában nem vitatott - kiegészítő orvos szakértői vélemény nem lett volna figyelembe vehető, mert a szakvélemény beszerzésére irányuló indítványát a felperes a bíróságnak a Pp.141.§-ának (6) bekezdése szerinti felhívásában megszabott határidőn túl terjesztette elő. Ez az álláspont azonban téves, mert a Pp.141.§-ának (6) bekezdése szerint nem kötelező a határozathozatal a fél mulasztása esetén. Ezt a jogkövetkezményt nem kell alkalmazni akkor, ha a késedelmes előterjesztés a bíróság álláspontja szerint a per befejezését nem késlelteti. A bíróság e tekintetben kialakított álláspontja pedig akkor sem eredményezi az elkésve előterjesztett bizonyíték mellőzését, ha ez az álláspont nem volt megalapozott. A szakértői véleménnyel alátámasztott költségek összecszerúságát pedig sem az alperes, sem a beavatkozó fellebbezése nem támadta.

Tévesnek találta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a költségek viselésére vonatkozó döntését. A felperes keresetének tárgyi értéke összesen 27.594.000 forint volt, amelyből a felperes az elsőfokú ítélet szerint 3.331.000 forint erejéig volt pernyertes. A követelése tehát még a másodfokú ítéletben 5.331.000 forintra felemelt marasztalás mellett is nyilvánvalóan eltúlzott volt, ezért a Pp.81.§-

ának (2) bekezdését alkalmazni nem lehetett. A felperes pernyertessége az elsőfokú ítélet szerinti marasztalását alapul véve 12 %-os, a másodfokú ítélet szerinti 19 %-os, ezért tévesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a Pp.81.§-ának (1) bekezdésének 2. mondatát, mellőzve a felek perköltség megfizetésére kötelezését. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, hogy az alperes marasztalását 5.331.000 forintra és annak kamataira felemelte és a felperest kötelezte perköltség megfizetésére, illetőleg az alperest terhelő állam által előlegezett költség összegét az alperes pervesztességének arányában határozta meg.

Mivel a felperes fellebbezése nagyobb érték tekintetében volt sikertelen, mint az alperes, illetve a beavatkozó fellebbezése, a felperes köteles a Pp.81.§-ának (1) és Pp.83.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült költség megfizetésére is. Az első- és másodfokú perköltség összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-a alapján határozta meg azzal, hogy annak mértékét a (6) bekezdés alapján mérsékelte. Az így megállapított költség a rendelet 4/A.§-ának (1) bekezdése szerint tartalmazza az ÁFÁ-t is. A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy a beavatkozó a perben csak annak későbbi szakaszától vett részt.

A felperes személyes költségmentessége, az alperes személyes illetékmentessége miatt nem köteles az illeték viselésére. A beavatkozó azonban a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a fellebbezésének sikertelensége miatt az államnak a fellebbezési eljárási illetéket megfizetni 3.331.000 forint fellebbezési pertárgy érték figyelembe vételével.

P é c s , 2008. november 13.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró